

Heilig leven - zalig sterven.

<https://hdl.handle.net/1874/355750>

g.c.

3

HEILIG LEVEN — ZALIG STERVEN.

Wij wandelen tusschen graven en over niets dan graven heen.

Aan onze regter- en linkerhand rukt de adem des doods den een na den ander van den boom der levenden af, zoo als de herfstwind de dorre bladeren afrukt. En bij dit alles denken zoo weinigen van ons daaraan dat ook wij een verwelkend blad aan dezen boom zijn, die de eerste windvlaag evenzoo wegnemen kan. Het oogenblik echter, waarop deze windvlaag ons in het stof zal neder werpen, stellen wij meestal in onze gedachten in eene onafzienbare verte, alsof wij nog eeuwigheden hier beneden te doorleven hadden; en toch komt hij zoo zeker, zoo spoedig, zoo pijsnel ons overvallen.

Is dat wijs gehandeld? Onze vaders, die reeds lang door het geloof overwonnen, hebben veel van de kunst om te sterven gesproken. Ik weet echter niet hoe men dit anders leeren kan, dan daardoor dat men, alvorens lichamelijk te sterven, hier aanvangt om met JEZUS geestelijk te sterven. „Of weet gij niet, dat zoo velen als wij in CHRISTUS JEZUS gedoopt zijn, wij in zijnen dood gedoopt zijn? Wij zijn dan met hem begraven door den doop in den dood, opdat, gelijk CHRISTUS uit de dooden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, zoo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden. Want indien wij met hem ééne plant geworden zijn in de gelijkmaking zijns doods, zoo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking zijner opstanding: dit wetende, dat onze oude mensch met hem gekruisigd is, opdat het ligchaam der zonde te niet gedaan worde, opdat wij niet meer de zonde dienen. Want die gestorven is, die is geregtvaardigd van de zonde. Indien wij nu met CHRISTUS gestorven zijn, zoo gelooven wij dat wij ook met hem zullen leven” (Rom. VI: 3-8). Dit is de weg waarop men de kunst om te sterven leeren kan. Er is echter eene tweeledige wijze van zalig sterven.

De eene bestaat in kinderlijk stille en getrooste bereidwilligheid.

Deze wortelt in de zekerheid van de schuldvergeving en volle begenadiging door het bloed van CHRISTUS, in den troost van het kindschap Gods en in de daaruit voortvloeiende onwankelbare hoop op het eeuwige leven. Daarbij echter grijpt den stervende niet zelden nog een zekere angst aan, die uit den doorgang van het donkere dal des doods en uit de ontmoeting met den koning der verschrikking ontspringt; ja dikwijls gaat het nog met diepe ontroering, met een sidderen en beven gepaard. Men bespeurt bij zulk een sterfbed niets van den glans en de gouden schemering van den aanbrekenden morgen des hemels; men hoort niets van de zegeningen, die reeds als een engelenkoor ons uit de onzichtbare wereld tegenklinken. En toch is het een zalig sterven, want in het binnenste der ziel heerscht de vrede Gods en men verneemt aldaar de taal: Al ging ik ook in een dal der schaduwen des doods, ik zou geen kwaad vreezen, want Gij zijt met mij; Uw stok en Uw staf vertroosten mij.

De andere wijze van zalig te sterven wordt aan eenige weinige uitverkorenen als eene bijzondere genade gegeven. Dat is dan een zege- en triomftogt uit de vreemdelingschap in het lieve vader-

land; uit de ellende in de heerlijkheid en glorie; uit het donker verblijf der aarde in het schitterend licht des hemels. De lichtstroom van het hemelsch Jeruzalem daalt reeds door den geopenden voorhang der eeuwigheid op het sterfbed neder; men hoort reeds uit de verte de koren der engelen en der gezaligden, die hun het welkom toeroepen. Daar is geen spoor meer van den schrik des doods, men beweegt zich reeds in de hemelsche lentelucht en men hoort een loflied des hemels.

Wij herhalen het, zulk een sterven is eene bijzondere genade, die God slechts aan eenige uitverkorenen schenkt. Zouden wij echter ook niet om deze gave mogen bidden?

Wij gaan nu over tot de mededeeling van een verhaal van een Engelschen vriend, waarin zulk een zalig sterven beschreven wordt.

SELENE, zoo luidt het verhaal, lag op het ziekbed ter neder aan eene vliegende tering. Haar einde naderde spoedig. Zij vernam de tijding van haren aanstaanden dood met groote vreugde en zij nam deel, met een verhelderden geest en zonder den minsten angst, aan ieder gesprek, dat over haar naderend einde handelde. Twee dagen vóór haren dood verzocht zij, dat men

haar in eene andere kamer van het huis brengen zou. Het was een groot ouderwetsch vertrek op de bovenste verdieping, waar de vensters zoo hoog waren, dat men slechts de kruinen van de boomen en den hemel kon zien. Als SELENE in de uitdrukking van haar gelaat niet onduidelijk te kennen gaf, dat zij het gewone uitzigt op het vriendelijke landschap daar buiten zeer miste, zeide hare zuster CHARLOTTE: „lieve zuster, de wereld treedt voor u geheel op den achtergrond; God laat u nu nog slechts den hemel aanschouwen, opdat uw oog door niets meer dat op aarde is zou worden afgetrokken.” „O! welk eene heerlijke gedachte! riep de stervende. Stel u voor, mijne zuster, wat het zal zijn, wanneer ik weldra door dezen blaauwen hemel de eeuwige woningen binnen mag gaan! Dáár zal ik dan Hem aanschouwen, die met zijne almagtige hand al deze dingen gemaakt heeft! En toch, dat zijn welligt aard-sche, vleeschelijke gedachten; ach, ik wenschte dat liefde tot mijnen Heiland de hoofdgrond van mijn verlangen naar den hemel ware!” Zij vouwde de handen, zag verlangend naar boven en riep: „O dat ik hem meer kon liefhebben! Hij, Hij is het alleen, die mijne behoefte in eeuwigheid volkomen kan verzadigen en mij zaligmaken.”

„Daaraan moet gij niet denken, antwoordde hare zuster, hoe weinig gij Hem liefhebt, maar veel eer moet gij u telkens herinneren, hoe innig en teeder Hij u lief heeft.”

„Ach ja, dat is zoo, antwoordde SELENE, allengskens zal ik Hem meer leeren liefhebben.”

Toen des avonds een harer zusters uit het vierde kapittel van den brief aan de Hebreëen van de Sabbathsrust, die voor het volk Gods overblijft, haar voorlas, zeide zij met betrekking tot het negende vers: „Er zal nog heel wat te doen zijn tot op ons laatste oogenblik; maar God heeft mij in den laatsten tijd menigen zoeten voorsmaak van de Sabbathsrust gegeven. In den verlopen nacht, waarin mij een weinig slaap zoo welkom zou geweest zijn, liet hij mij zien hoe mijn arm, vermoeid ligchaam eens zacht zal uitrusten; ik lag daar zoo vreedzaam en vrij van smarten, terwijl mijne ziel bij hem te huis was.” Bij het vijftiende vers merkte zij aan: „Ach, hierin bestaat al ons heil: Hij onze hoogepriester, in alles verzocht gelijk wij, — doch zonder zonde. Ware slechts een enkel gebrek in Hem gevonden, zoo waren wij verloren, zijn offer zou dan onvoldoende en ongenoegzaam geweest zijn; ja, wij moesten als zondaren, die geen de minste hoop meer

durfden voeden, voor een heiligen regter verschijnen."

Gedurende den volgenden nacht leed zij zwaar door de koorts die met verteerenden gloed op hare wangen brandde. Ofschoon zij zoo ontzettend leed, zondigde zij niet met hare lippen. Zoo dikwijls hare zuster zoo stil mogelijk naar haar zag, in de hoop, dat eindelijk een weinig slaap haar vermoeid oog zou sluiten, ontmoette haar blik altoos weder datzelfde geduldige, vredevolle aangezicht en altijd behaalde een dankbaar lachje de overwinning over de trekken van hooggaande smart, die op haar gelaat te zien waren. Eens antwoordde zij op de deelnemende vraag, hoe het haar ging: „Ofschoon ik niet slapen kan, zoo kan ik toch aan JEZUS denken. Hij heeft het den booze nog niet toegelaten mij met eene dwaze gedachte te verontrusten." Weder hevige smart lijdende, wendde zij zich tot hare zuster met het verzoek, dat deze God zoude bidden, dat haar hart onafgebroken op het eeuwige en hemelsche mogt gerigt blijven, en dat hare tegenwoordige droefheid haar ligt schijnen mogt tegen de uitnemende heerlijkheid die aan haar geopenbaard zou worden.

Den volgenden morgen, toen men haar vroeg welk gedeelte der heilige schrift zij gaarne wilde

hooren antwoordde zij niet, zoo als zij de gewoonte had: „de keus laat ik aan u over;” maar zij gaf snel tot antwoord: „lees mij het zeventiende kapittel van JOHANNES voor (het hooge priesterlijk gebed.)” Men deed het, en zij scheen met gretigheid ieder woord in zich op te nemen. „Waarom hebt gij juist dit kapittel gekozen?” vroeg hare zuster daarna. Alsof zij de vraag niet gehoord had, herhaalde SELENE zachtjes maar met veel nadruk voor zichzelf het vers: „Vader! ik wil dat waar ik ben, ook zij bij mij zijn, die gij mij gegeven hebt.” Daarop wendde zij zich tot hare zuster en zeide: „Gij vraagt mij, waarom ik juist dit kapittel gekozen heb? Wel, het bevat de laatste woorden mijns Heilands.” En het waren ook de laatste woorden der heilige schrift die haar op den gewonen tijd konden voorgelezen worden.

Den volgenden dag om dien zelfden tijd was zij reeds bij haren Heiland in zijne heerlijkheid. Dien ganschen voormiddag was zij zeer lijdende. De hooge koortsachtige gloed werd donkerder. Alle middelen, om die hitte door de koorts aangebragt te verminderen, waren te vergeefs. De koorts nam toe, tot haar het bed ondragelijk werd; zij verzocht dat men haar op wilde nemen en in een leuningstoel brengen. Terwijl hare

zuster haar aankleedde, merkte deze op, hoe buitengewoon mager de lieve kranke was. „O, antwoordde deze, ik kan dit arme, uitgeteerde ligchaam zonder eenig beding aan mijnen JEZUS overgeven; Hij die zoo heerlijk voor mijne ziel gezorgd heeft, zal dit arm gebeente ook wel onder zijne hoede nemen.”

Des namiddags zeide zij: „ik geloof dat de Heere JEZUS mij spoedig tot zich zal nemen. Ik heb Hem daarom gebeden, of liever, ik heb gebeden dat Hij eene volkomene gestalte in mij mogt verkrijgen en dat beteekent het zelfde als dat Hij schielijk komen mogt om mij tot zich te nemen.” Op hare bede knielde hare zuster nevens haar neder, en bad den Heer, dat Zijn beeld zich in hare ziel heerlijk mogt openbaren, dat de bange proeftijd weldra geeindigd mogt zijn, en dat hare ziel van hare banden mogt bevrijd worden. Toen zij opstond fluisterde SELENE: „ja ik geloof het, Hij komt spoedig, zeer spoedig. Terwijl gij badt verscheen de heerlijkheid des hemels voor mijn oog, en het was mij alsof ik Hem hoorde zeggen; ja ik kom schielijk!” Zij wierp glimlagchende eene vragenden blik op hare zuster en zeide: „niet waar, gij zult mij immers niet willen tegenhouden?” „Niet een enkel oogeblik” antwoordde deze, „maar de tijd is zelfs tot

op een seconde toe bepaald; de engelen staan gereed en wachten slechts op Zijn bevel." "Lieve dierbare zuster," riep de zieke, "gij hebt immer een goed woord voor mij. Ja ik kan wachten. Ik was te ongeduldig; ik vergat dat ik op aarde nog gelegenheid heb mijn Heiland te dienen en Zijn naam te verheerlijken." Spoedig daarop werd zij op de canapé gebragt en hier viel zij in eene zachte sluimering en sliep drie uren. "O hoe goed is de Heer, riep zij bij het ontwaken, drie volle uren zonder smarten! En drie uren nader bij mijn hemelsch vaderland!"

Op gelijke wijze was zij altijd dankbaar voor iedere genadegave die haar ten deel werd, voor iedere oplettendheid die men haar bewees. Zij vermeed altijd om van haar lijden te spreken, opdat men niet meenen zoude, dat zij klaagde. Dikwijls wendde zij zich om, om eene uitdrukking van smart op haar gelaat te verbergen; en als hare zuster zeide: "gij moet niet gelooven dat het ongeduld is wanneer gij ons mededeelt, wat gij lijdt;" antwoordde zij: "hoe zou ik kunnen klagen; JEZUS handelt zoo zacht met mij, zie slechts, hoe Hij mij alles verligt en verzoet, en welken zegen Hij mij vooral hierin schenkt, dat al deze lieve gezigten steeds bij mij zijn en met mij waken; waarlijk mijn hemelsche Vader

laat mijn beker overvloeiën." Des avonds was zij zeer vermoeid, en eene inzinking van kracht scheen zeer nabij. Het loodkleurige dat zich over haar aangezigt verspreidde en eene doodelijke huivering van koude die hare leden deed beven, verontrustte de familie zoodanig, dat men naar den doctor zond; maar daar hij geen onmiddellijk gevaar in haren toestand meende te zien, werden de overige huisgenooten niet in de ziekekamer geroepen. Te middernacht had zij een hevigen aanval van kramp; toen knielden hare zusters die geen middel zagen om haar te helpen, aan haar bed ueder en deden een vurig gebed, dat Hij der lijdende kracht en genade van boven mogt schenken om deze zware oogenblikken door te worstelen.

"Ja, ja," riep zij in oogenblikken van meerdere kalmte, "ja ik kan mijn geheel vertrouwen op Hem stellen, op mijn grooten Hoogepriester. Uwe genade is mij genoeg." Spoedig daarna toen de beide zusters de kamer verlaten hadden, om iets voor de lieve zieke gereed te maken, hoorden zij haar roepen: "kom Heere JESUS, o kom, kom, kom! Ik heb getracht, U te verheerlijken; ik geloof dat men uw beeld aanvankelijk in mij kan aanschouwen." Het was inderdaad, als of de Geest des Heeren zelf voor haar bad, zoo gansch buitengewoon was de kracht die in haar stem lag, zoo kinder-

lijk het geloof, waarmede zij den Heiland aanriep.

Wij komen nu tot de laatste oogenblikken van deze jeugdige discipelin van den Heer JEZUS. Het was des morgens vroeg en de dag was even aangebroken, Nu zouden de zusters getuigen van een tooneel zijn, dat wij met de eigen woorden van een harer moeten wedergeven. „De kamer binnenkomende waar de dierbare zieke lag, moesten wij verwonderd stil blijven staan. Daar was in het lieve aangezicht geen spoor van lijden meer te ontdekken, dat reeds zoo lang voor ons zoo heel smartelijk geweest was om aan te zien. Haar gelaat was dat eens engels, en door den ernst der eeuwigheid aangegrepen, staarden wij op het aanminnige beeld, dat op het sterfbed voor ons uitgestrekt lag. Zij, die voorheen te zwak geweest was om zich zonder hulp van anderen te bewegen, had zich nu in haar bed opgericht en eene zittende houding aangenomen. Verbazing en verrukking waren in hare naar boven geslagene oogen te lezen, zij waren zeldzaam schoon en schitterden van eenen onbeschrijflijken glans. Op haar half geopende lippen lag een verwonderlijk lief lachje, het was of haar gansche wezen reeds aanvankelijk was verheerlijkt.

„Terwijl wij haar aanstaarden, strekte zij hare armen uit en in eene steeds toenemende veruking riep zij met eene gansch eigenaardige en bijna hemelsche stem: „O! dat is heerlijk! dat is liefelijk!” Ik trad nader bij, en daar ik de overtuiging had, dat het oogenblik van haar verscheiden daar was, fluisterde ik haar toe, het is de hemel! Zonder hare oogen van het punt af te wenden, waarop ze gevestigd waren antwoordde zij, „ja het is de hemel! Het is JEZUS, die gekomen is om mij te verlossen. Het is heerlijk, onbeschrijfelijk heerlijk!”

„Eenige oogenblikken later begon haar geloof te wankelen en werd zij beangst. — Hare zuster CHARLOTTE versterkte haar door woorden der Heilige Schrift, als: *Ik heb u lief gehad met eene eeuwige liefde!* JEZUS CHRISTUS is gisteren en heden dezelfde en tot in eeuwigheid! Zuster EMMA zeide haar eenige verzen uit den 23 Psalm voor. Maar zij behoefde onzen bijstand niet. Ja, nu was het aan haar gegeven om ons te troosten; want, toen zij ons met bevende en half stikkende stem die troosterijke woorden der schrift hoorde voorzeggen, riep zij: „Verblijdt u! Verblijdt u! Nu immers is het oogenblik gekomen, waarnaar ik zoo lang heb verlangd? JEZUS is daar, om mij tot zich te nemen. Verblijdt u met mij!”

Hemelsche heerlijkheid, door ons echter slechts gezien door den weerschijn op haar stervend gelaat, vertoonde zich voor hare oogen en wees haar den weg des levens.

„Het was bijna, alsof zij reeds verjongd en aangedaan met nieuwe kracht hem wilde bewandelen. Zij was echter zoo helder en kon hare gedachten zoo goed verzamelen, dat zij, toen hare oude dienstmaagd binnen trad, de hand naar haar uitstreckte en riep: „Dank voor alles wat gij aan mij gedaan hebt. Gij zijt altijd zoo goed geweest en altijd zoo vriendelijk jegens mij. O, kom tot JEZUS! Ik ben zoo onbeschrijfelijk gelukkig, de smarten zijn allen voorbij! O, het is zoo heerlijk!” Toen zag zij allen aan en ging voort: „O vreest den dood niet; er is niets, niets smartelijks in het sterven. JEZUS neemt alle pijn weg.”

„Nu scheen zij zich te herinneren, dat zij nog afscheid moest nemen. Zij nam daarop mijne hand en zeide: „ik dank u, dierbare CHARLOTTE; gij zijt mij eene moeder geweest, ja eene ware moeder.” Tot EMMA zich wendende, sprak zij: „En gij mijne lieve EMMA, gij hebt mij altijd zulke schoone bloemen gebragt; niet waar, gij komt immers tot JEZUS, gij zult mij volgen in den hemel? Bedenk de dingen die boven zijn.” Zoo

had zij nog een woord voor ieder lid harer familie, en nadat zij nog den naam van een meisje, met wie zij op school was geweest, genoemd en verzocht had haar te groeten, weigerden hare lippen voort te gaan — zij was niet meer.”

Wij hebben alzoo het zalige sterfbed aanschouwd, dat God aan SELENA geschonken had. Maar deze zalige uitgang kan niet zonder een aanvang geweest zijn, waaruit zulk een einde noodzakelijk voort moest vloeijen. Want zoo wat de mensch zaait, dat zal hij ook maaijen. Want die in zijn eigen vleesch zaait zal uit het vleesch verderfenis maaijen; maar die in den geest zaait, zal uit den geest het eeuwige leven maaijen. Gal. vi: 7, 8. Wij weten wel dat ook de moordenaar aan het kruis, nog in vrede is heengegaan. Bij hem viel de aanvang en de uitgang, het zaad en de oogst bijna in één oogenblik te zamen. Het zaad des levens was bij hem in weinige uren tot volle rijpheid gekomen, gelijk die wonderplant die boven het hoofd van den profeet

JONA in éénen nacht opschoot. Maar dit is een wouderteeken, van den almachtigen God daargesteld tot troost van bekommerde zielen, die nog in de laatste uren met kleingeloovigheid te strijden hebben, het is echter niet de gewone regel in het rijk Gods. Deze regel is: Heden zoo gij zijne stemme hoort, zoo verhardt uwe harten niet; en vervolgens: Laat ons dan vreezen dat niet te eeniger tijd, de belofte van in zijne ruste in te gaan nagelaten zijnde, iemand van u schijne achtergebleven te zijn.

Ook bij de vrome discipelin des Heeren, van wier heerlijk uiteinde wij gehoord hebben, ging een godzalig leven haar zalig sterven vooraf, en daarvan hebben wij nog eenige trekken uit de mededeelingen van hare overgeblevene betrekkingen hierbij te voegen. Mogen die velen ten zegen strekken! Heeft zij toch zelf in de dagen, toen men haar zeide dat haar toestand zeer bedenkelijk en geen herstelling meer te hopen was, uitgeroepen: „Hoe zeer zou ik wenschen, dat al mijne jonge vriendinnen mij nu konden zien, opdat ik haar zeggen konde, hoe waar het is, dat de gemeenschap met JEZUS onbeschrijfelijk zoet is en waarlijk zalig maakt! O, zeg het toch allen, dat alle genot en alle vreugde der wereld volstrekt niet te vergelijken is met de

zalige vreugde, die ik in dezen oogenblik ondervind, waarin ik in het aangezigt des doods zeggen kan: CHRISTUS is de mijne!" Het is wel de moeite waard, dezen haren wensch ook in deze bladen te vervullen. En het is waar, SELENE was ook in haar leven, in de dagen waarin zij eene goede gezondheid genoot, een gelukkig en zalig kind Gods. „Ik weet het niet, SELENE! zeide eens iemand tot haar, gij schijnt altijd aan iets te denken, dat u zeer gelukkig maakt." „En zoo is het ook, antwoordde zij, en ik wensch wel dat iedereen mijn geluk met mij deelen kon." De schoonste getuigenis echter voor dit ware geluk, dat zij voortdurend te genieten scheen, is deze, die een klein nichtje haar gaf, zonder het zelf te vermoeden; want het oog van een kind ziet in den regel zeer scherp, of de woorden wel met de daden overeenstemmen. Na een bezoek van eenige huisvrienden vroeg de kleine in allen eenvoud en onbevangenheid: „Is mevrouw N. N. vroom?" „Ik denk het wel," antwoordde CHARLOTTE. „Maar is zij zoo vroom als tante SELENE?" ging de kleine voort. CHARLOTTE antwoordde: „God kan alleen den mensch in het hart zien." „O, antwoordde het meisje, bij tante SELENE is het niet noodig haar eerst in het hart te zien, men kan het haar aanzien hoe vroom zij is. Au-

dere menschen zien er niet zoo vergenoegd en gelukkig uit, wanneer zij van den Heer JEZUS spreken. En bovendien, tante SELENE spreekt nooit over andere menschen, zoo als mevrouw N. N. doet; zij zegt mij altijd, dat ik moet zwijgen, wanneer ik iets kwaads van andere menschen zeggen wil." Op eenen anderen tijd zeide datzelfde kleine nichtje: "Ja, daar ben ik zeker van, tante SELENE bemint den Heer JEZUS meer dan andere menschen. Want zij bidt en leest in den bijbel voor haar genot en anderen doen dat slechts, wanneer zij moeten."

Doch dringen wij door in die geheime binnenkamer, waar de Geest der genade deze ziel tot een zoo zalig leven in God opvoedde en voorbereidde, dan ontdekken wij in de eerste plaats dat SELENE eene zeer vlijtige lezeres des bijbels was. Haar bijbel, zoo leest men in de mededeelingen, die voor ons liggen, was haar dagelijksch brood, zonder hetwelk zij niet kon leven. Zij las hem, zoo als haar nichtje opmerkte, voor haar genoegen, uit vollen aandrang des harten, en koos die boven alle andere boeken. Op dezelfde wijs als een ander een onderhoudend boek, eene boeiende levensbeschrijving of een interessant verhaal ter hand neemt, om zich daarmede tusschen den arbeid te verpoozen, zoo nam zij haren bijbel ter

hand, en las hem met steeds toenemend genoegen, met eene innige vreugde, en terwijl zij zich in de oude en toch eeuwig nieuwe geschiedenis van Gods reddende liefde verdiepte, vond zij, in den rijken akker van het schriftwoord steeds nieuwe schatten, die het vlijtige graven rijkelijk beloon- den. Zij werd echter geenszins er toe gebragt om andere boeken of de menschen die daarin smaak vonden, gering te achten; daarvan was zij zeer ver verwijderd; maar al de geschriften die zij las en alles wat zij dagelijks vernam, trachtte zij in het licht der eeuwigheid te beschouwen. Het volgen- de uit haar dagboek zal dit aanschouwelijk maken:

26 Februarij. Ik heb heden de gedenkschriften van C. BRONTE uitgelezen. Het lezen van dit boek was mij een groot genot: ik hoop dat de winst die mij dit gaf, blijvende zal mogen zijn. Deze levensbeschrijving is eene waarschuwing voor hen, die onder het jagen naar roem als schrijver en naar de eer der wereld het goede zaad verstikken. Geleerdheid en veel wetenschap kunnen ons maar al te vaak tot doornen worden, wanneer men niet wakende blijft in het gebed, of wanneer men haar die plaats in het hart laat innemen, die alleen het woord Gods toekomt.

Daarbij was SELENE zeer ijverig in het gebed. Zij plagt drie verschillende tijden daags aan het

gebed te wijden, een gewoonte die slechts voor toenemende zwakheid wijken moest. Dikwijls was zij nog op, wanneer hare overige huisgenooten reeds lang naar bed waren, om slechts een geheel ongestoorden tijd voor het gebed te hebben. Evenzoo was zij in den regel vroeg op, om hare helderste oogenblikken aan het woord Gods en het gebed te wijden.

Het huis Gods was haar lievelingsplaats. Het was haar smartelijkste ontbering, toen zij zich niet meer in staat gevoelde om het te bezoeken. Van haar zou men nimmer de bedenking gehoord hebben: het schijnt dat het zal gaan regenen, ik blijf liever 't huis. Regen of zonneschijn, warmte of koude hadden hierin niet den minsten invloed. In de preek vond zij altijd iets dat tot opbouw was van den inwendigen mensch. Eene vriendin vroeg haar eens op eenen misnoegden toon: „Nu! hoe heeft u heden de preek bevallen?” „Ik was hongerig, en daarom deed zij mij goed,” hiermede was de vraagster tot zwijgen gebragt. Als zij door krankheid binnenshuis gebannen was, kon zij met onbeschrijfelijke verrukking des zondags het klokkengelui aanhooren, als was het de heerlijkste muziek. Eens toen zij de koorts had, ving het klokkenspel juist aan en dadelijk begon zij de melodie te zingen. Zij liet zich daarvan

volstrekt niet afbrengen. Zij toonde daarmede dat, ofschoon zij in persoon het huis Gods niet meer bezoeken kon, haar geest toch het liefste daar vertoefde.

De kring van bekenden, waarin zij zich bewoog, was niet groot; zij was te bescheiden, om iets te doen, waardoor de opmerkzaamheid van anderen op haar zou worden bepaald. Dubbelhartige en wereldschgezinde Christenen verstonden haar niet en konden haar ook niet verstaan. Maar er waren plaatsen waar men haar beminde, plaatsen, waar hare verschijning als een vriendelijke zonnestraal werd begroet, waar het vreedzame lachje op hare lippen allen kommer verdreef en reeds de toon harer stem de neergedrukten kon oprigten. In de verblijven der armoede, krankheid en ellende voelde zij zich t'huis, en daar kon men haar in hare gezonde dagen dagelijks zien rondwandelen met een mandje aan den arm, en eenige traktaatjes in de hand. Eerst na haren dood heeft men vernomen in welk eenen uitgebreiden kring, en met welk eenen zegen zij dit werk der liefde in het verborgene heeft verrigt. Op haar graf staat een jonge myrtheboom, geplant door de hand van een oud moedertje. „O dat trouwe lieve schepseltje,” zeide eens deze oude, met een oog vol tranen tot hare zuster CHARLOTTE, „het is

mij dikwijls als of ik haar nog zie op den rand van mijn bed gezeten, den bijbel op haren schoot en woorden des levens en der vertroosting op de lippen." Een andere oude discipelin des Heeren vertelde haar eerste ontmoeting met SELENE op de volgende wijze: "Eens zat ik alleen in mijne kamer, moede en bedrukt, en ik sliep in op mijnen stoel, geheel vervuld met mijne treurige gedachten. Toen ik ontwaakte, zag ik een lief, jong meisje bij mij zitten. Ik dacht, deze is mij door God gezonden, om mij in mijnen kommer te troosten; en waarlijk, zij heeft mij eene liefelijke en kostelijke verkwikking gebragt, toen zij daar naast mij zat en mij voorlas uit Gods woord. Ik zal God eeuwig daarvoor danken, dat Hij mij haar heeft toegezonden." Eene dame zag het jonge meisje, toen zij juist uit de kerk kwam. Zij volgde haar en merkte met verwondering op hoe SELENE zonder eenige vrees zich tot een groep ruwe lieden wendde die nabij de kroeg stonden, hun traktaatjes aanbod, en eenvoudige doch hartelijke woorden tot hen sprak, en deze ruwe mannen ontvingen haar met achting en eerbied, en het viel niemand in, haar grof of onwelvegelijk te bejegenen.

Bij dit alles dacht SELENE zoo klein van zichzelf, dat zij zich in haar dagboek steeds daarover

beschuldigt, dat zij zoo weinig doet tot eer van haren Heiland. „Mijn tijd slecht gebruikt,” dit leest men meer dan eens; „veel gesproken wat een Christen niet betaamt! Niets voor JEZUS gedaan, als een weinig gebeden om de komst van Zijn rijk! De kleine BERTHA dronk bij ons thee; ik heb mijzelve met heete tranen beschuldigd, dat ik verzuimde met het lieve kind over den Heere JEZUS te spreken. Wat heb ik heden voor mijn geestelijk leven gewonnen? Ik durf met ootmoed en dank betuigen, dat ik bij mijn bijbellezen een weinig dieper ben doorgedrongen in de liefde van JEZUS; ik heb kleine overwinningen op mij zelve behaald. Maar hoe geheel anders moest het met mij zijn! O zeer verlang ik naar den tijd, waarin ik den Heiland geheel zal toebehooren, en Zijne liefde mij gansch en al zal vervullen.”

Toen zij in hare ziekte het gevaar van haren toestand inzag, verzocht zij, dat men alle armen die zij gekend had bij haar zoude laten komen. Daarop verzocht zij, dat men haar haren spaarpot wilde geven, om het geld naar ieders behoefte onder hen uit te deelen. Het was inderdaad een dag van gewezen, toen deze lieden de een na den ander binnen kwamen, om van hare weldoenster afscheid te nemen; maar telkens als er een bin-

neukwam, bad zij van nieuws, dat de Heer haar voor zelfbehagen mogt bewaren en door zijnen Geest haar de woorden mogt ingeven, die zij ieder afzonderlijk zeggen moest. Als een der arme vrouwen haar vroeg, hoe zij te moede was bij den aanblik van den naderenden dood, zeide SELENE: ik ben eene begenadigde zondares. Een ander zeide: gij waart immers zoo goed en zoo vroom; toen viel zij oogenblikkelijk in: „O neen, neen! er is niet goeds in mij, alles wat goeds in mij is, dat is enkel door de genade van CHRISTUS; wat verkeerd in mij is dat is uit mij zelve”.

Daarbij had SELENE in hare gezonde dagen de huiselijke pligten geen oogenblik verzuimd; zij was lid van eene talrijke familie en daar was in huis altijd veel te doen. Deze pligten zag zij aan als een werk door God haar aanbevolen en zij volbragt ze met groote getrouwheid en naauwgezetheid van geweten. Dit had nog zoo veel meer te beteekenen, daar zij geen bijzonderen aanleg voor huiselijke bezigheden had. Haar kleine nichtje gaf haar eens deze schoone getuigenis: „Niemand, zeide zij, zorgt voor mij zoo goed en geeft zich zoo veel moeite voor mij als tante SELENE.”

Nog iets moeten wij hier aanstippen, voor wij

eindigen. Het was haar teeder geweten, dat haar smart deed gevoelen over de minste zondige begeerte, waarmede zij meende den Geest van God bedroefd te hebben, en dat als trouwe waker steeds waarschuwend aan de deur van haar hart de wacht hield, en haar het naderende gevaar aantoonde. Een driftig woord dat haar ontvallen was, kon haar zoo bedroeven en haar zulke bittere tranen doen schreijen, dat zij niet eerder rust vond, voor dat zij aan de voeten van den Gekruisigde vergeving had gezocht, en voor zij weder met hem was verzoend, dien zij meende beleedigd te hebben. Niets vreesde zij zoo zeer, dan door eenig ding den naam van CHRISTUS smaadheid aan te doen.

Heeft SELENE nu, door de schoonste jaren harer jeugd den Heer te wijden, een treurig, somber en vreugdeloos leven gehad? „Zegt het toch aan allen,” riep zij nog op haar sterfbed, „dat slechts een leven in de dienst van den Heer doorgebracht, waarachtig geluk aanbrengt. En wederom: krankheid maakt aan allen lust en vreugde en levensgenot een einde, alleen aan die vreugde niet, die men in CHRISTUS gevonden heeft! Het woord des levenden Gods getuigt: De regtvaardige zal groeijen als de palmboom; hij zal wassen als een

cederboom op den Libanon. Die in het huis des Heeren zijn geplant, die zal gegeven worden te groeijen in de voorhoven onzes Gods! In den grijzen ouderdom zullen zij nog vruchten dragen: zij zullen vet en groen zijn, om te verkondigen dat de Heer regt is: Hij is mijn rotssteen en in Hem is geen onregt. (Psalm XCII: 13-16.)
